

no obstant l'estructura general del mot fa, per dir-ho així, «olor d'indoeuropeu»; ¿seria tanmateix manlleu d'una llengua indoeuropea diferent? ¿Potser no itàlica i tot?

L'argument contundent en contra és que és antic a tot ser-ho en llatí: des de l'Agricultura de Cató i la de Varró, i que pertany al llatí de sempre (es tendeix a creure que el verb *vervagere* 'obrir guaret' sigui extret secundàriament del substantiu, per tal com no sorgeix en literatura fins ja passada l'era cristiana, en Plini i Columella). Pensar, a desgrat de tot, en un manlleu del cèltic, sembla desesperat, a despit de la vaga aura cèltica que semblaria exhalar-li el UER- inicial.

Els etimòlegs de tota manera no han suggerit res d'això; i una de les teories que podria donar algun agafador a tals idees, per a un lingüista poc crític, una relació amb un UAG- 'rompre', és rebutjada per tots els etimòlegs que podríem dir «ortodoxos» (Walde-Hofmann, Ernout-Meillet, Walde-P.; és mot totalment silenciats en l'IEW de Pokorny): hi han cregut d'altres d'autoritat més discutida (Müller, *Altitalisches Wb.*, 517) o només mitjana (JUHubschmied). Cert que alguns admeten l'existència d'una variant minoritària UAG- de la coneguda arrel indoeuropea UREG- (Pisani, *Revue des Ét. I-Eur.* III, 59ss.; cf. *ῥήγνυμι*; Boisacq i Frisk amb algunes reserves). Si hi hagués cap raó per atribuir tal arrel al cèltic, encara podríem sospesar la poc versemblant possibilitat que un cèlt. UER-UĀKTO- 'molt trencat, romput a fons', hagués passat del cèltic al llatí. Però justament els suports d'aquest i-eur. UAG- són magres (a penes res més que gr. *ῥήγνυμι*), Walde-Pok. (I, 319) amb prou feines ho admet; Pok. no cita el gr. *ῥήγνυμι* (IEW, 523) sinó passatgerament, sense judicar-lo ni dedicar-li un mot. En tot cas el fet és que res no s'assenyala de cèltic relacionat amb això.

Notem encara que no és pas de agricultura que els celtes del temps de Brennos tingueren ocasió d'ensenyar res als romans, i que el Laci és més país de terra campà que l'una ni l'altra Gàl·lia. Ho crec idea poc versemblant, fins i tot si li donàvem l'abast més modest de suposar que la influència del prefix cèltic *yer-*, si era pronunciat *guer-* en llocs escadussers, pogués determinar, per contaminació, un canvi de *ueractu* en *gueractu*.

DERIV.: *Guaretar* [1123, 1193, 1373, supra]; «null hom --- no sia tan osat que meta --- bestiar gros o menut en vinyes sembrades e guaretades, o coltives o rostols ---», a. 1344, Tortosa (BABL XII, 56); en un contracte de lloguer a un pagès de Porreres a. 1554, li permetien «podrà sembrar i goretar» (GMuner i RRos-selló Vaquer, *Hist. de Porreres* I, 211); «llaurar una peça de terra per a la sembra», DAG. i 'passar la primera rella per un camp de restoll' mall.; a Sta. Eulàlia Riuprimer «llaurar fondo»; segons les dades de Griera (BDC VI, 96) «fer la llaurada preparatòria de la sembra» al Lluçanès, Súrria i Menorca, «llaurar per primera vegada i amb l'arada grossa» Lluçanès, «llaurar la terra rostollada»; «llaurar la terra per sembrar en venir el temps», mall. DFgra.; «aprofitar la sahó pera fer els axadius y guaretar les terres de repòs», Mrn.

Vayreda (*Sang Nova*, v, § 3, 355); més testimonis supra. *Guaretat*. *Guaretada*. + *Aguaretar* val. S. (supra). + *Guaretó* «terra exclusivament de sembradura» (Ebr.; val.: Valor, c. 1950, que no diu si és m. o f.).

1 «El solc de la llaurada», «la profunditat del solc en llaurar», Puigcerdà, Benissanet, StaColQ. — 2 A una dita així potser es refereix a Eiv. la definició de PzCabr.: «guret: binar»: home de la ciutat, ¿va entendre-ho bé? — 3 Per al fr. *gui* VISCUM veg. els dos candidats germànics que sospesa Wartburg, FEW XIV, 524b, en una exposició enraonada, cap dels dos improbable, ni l'un ni l'altre ben convincent, però a tots dos dona algun suport el fet que tenen *i*, quan la majoria del romànic sembla indicar *ī* per al ll. VISCUM (cf. cat. VESC). Quant a *guivre* 'escurçó' sembla bastant ben establert que un WIPE-RA apareix en a-al. ant. (*wipperra*), tot i que allà fos vell manlleu del llat. — 4 Tant que en el REW₂ ho va callar del tot; abans amb interrogant; en la *Rom. Gramm.* posa «a-al. ant.», si bé deu voler dir 'fràncic'; en el REW₁ posa «fràncic WERAND» (sense res més), que devia ser err. tip. per *werkan*, car no hi ha tal mot. — 5 En tot cas rebutgem del tot el que sembla suggerir com a contraprova: que una variant *warescais*, que es troba alguns cops, sigui deguda a una retro-acció de *garait* 'guaret', no sols per una raó geogràfica que hi oposa Wartburg, sinó perquè no cal: en un terme de dret local una llatinització *-apius* > *-aips* fóra fàcil, i llavors en francès antic la *-p* ha de caure fonèticament. I és clar que igual podia haver-hi hagut influència de *marais* o de *mar-chais*. — 6 M-L. rebutjava la idea com a insostenible quan la suggerí Peterson. Però potser per allò de «naturae vacuum non placet» o, perquè Bruch era deixeble, descendeix amb la idea en la versió revisada del REW, sense esborrar els mots del REW₁: el cap de l'article diu el contrari de la cua. En aquest cas no es pot desaprovar el to sec de la negativa de Wartburg (nota 6): «desencaminat (o absurd «abwegig») fonèticament i pels fets i per la geografia».

Guari tort., del mateix origen aràbic (*bury* 'graner') que ALFORÍ i veg. DECH (ALFOLÍ), amb influència dels derivats de GUARIR.

Guarible, *guarició*, *guarida*, *guaridor*, *guariment*, *guarió*, V. *guarir* *Guarip*, V. *esgarip*

GUARIR, antigament 'protegir, resguardar', 'guarir, sanar, curar', del germ. WARJAN, cf. gòtic *warjan* 'apartar, prohibir', b-al. ant. i a-al. ant. *werian* 'prohibir', 'protegir', avui *wehren*, ags. *werian* 'protegir, servir, defensar', esc. ant. *verja* 'prohibir', 'protegir'. □ 1.ª doc.: 1084, 'privar, prevenir d'un mal'; i tant el sentit de 'protegir' com el de 'sanar' ja en les *Homilies*.

Referint-se a un dany: «si non potuimus *guarir*, che lli emendemus in suo avenén, en la Lena [h]o en Lavansa», doc. 1084 (de la colle. de l'Arxiu de Solsona, de què em prestà còpia el Dr. Llorens, 1959). En un